

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svedč, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brž pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znača.

Za osnanila plačuje se od četiristopne petih vrst po 6 kr., če se osnanilo jednoraz tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanju naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ravnopravnost pri pošti.

Mi Slovenci smo skromen in ponižen narod in skrbno se izogibamo vsaki zahtevi, katera bi se zamogla interpretovati vsled svoje odločnosti kot provokacija naših gospodujotih sosedov. Ta lepa krepota diči v obilni mieri zlasti tudi večino naših državnih in deželnih poslancev. Prvi se, hoteč ne-skrajšati ohraniti glas te slovenske kreposti, še na cesti umikajo držnim Mladočehom in ostalim odločnim opozicionalcem, drugi pa, boječ se razburati nežne živce vladajoče večine, raje molče o pritožbah svojih volilcev. No, pohvala jim zato ne izostane in vladni organi potem z velikim zadoščenjem konstatujejo, kako „mirno in dostoju“ se je vršilo zasedanje tega ali onega deželnega zbora n. pr. Gorjškega ali pa Graškega in kako so tudi po ostalih deželnih zborih slovenskih deželal le posamezni kričati zgago delali. Takim kričačem skozi okno govorčim in hujskajočim „das biedere slovenische Volk“, se pa potem že pri prilikli sapo zapre, bodisi si z višnjevo polo ali pa — na katoliškem shodu. Na izven parlamentov stojiču nahujskane kričače, „minorum gentium“ se pa itak nične ne ozira. — V tem pogledu tedaj štajerski deželni poslanec Starkel ni tako po krivici trdil, da vlada nas Slovence vse preveč „boža“.

Taki so naši odnošaji in zategadelj se ne smemo prav nič čuditi, ako se državna oblastva po večini krvavo malo brigajo za naše narodne težje in za naše naivne vzklice na tisti nesrečni člen XIX., trdeč, da vse te rekriminacije izhajajo po večini le od nepoklicanih sitnežev. Med ta oblastva spada v prvi vreti tudi naša slavna poštna uprava, ki ima pa še to posebno zaslugo, da ve v neki srečni humoristični obliki odkloniti vsak atentat na izključno nemški oz. italijanski značaj svojih uradov. Pač, v nekoliko je tudi že pošta ustregla slovenski situosti, uradni napisi poštnih „uredov“ so večinoma dvojezični, recepisi istotako in še celo to se slovenskemu kmetu in meščanu pove v njegovem jeziku, da tu lahko naloži svoj denar v poštno hranilnico. A srboriti Slovenci, seveda le nekateri, tudi s tem niso zadovoljni in sedaj, ko se jim je

pokazal prst, hotejo kar celo roko. Trdě namreč ti nekateri, da bi sodili za slovenske pošte tudi dvojezični pečati in da je sramotno preziranje naše narodnosti, ako večina poštnih uradov oziroma „uredov“ po Slovenskem označuje na pismih svoje bivališče le v nemškem oziroma italijanskem jeziku, domačih krajevnih imen pa ne pozna. Tako imamo še danes, v blaženi dobi „božanja“ slovenskega naroda, na Kranjskem pošte „Adelsberg“, „Bischofslack“, „Littai“ in legijon drugih izključno nemški označenih, o sosednih slovenskih pokrajinah pa še govorimo ne. Zoper ta nedostatek pritožile so se nekateri srborite avtonome korporacije, trdeč, da so poštni pečati, prezirajoči jezik ogromne večine prebivalstva, na kvar tudi točnosti in sigurnosti poštnega prometa, kakor dokazujo nebrojni slučaji.

Visoko c. kr. poštno in brzjavno ravateljstvo v Trstu teh pritožeb ni, kakor bi utegnil kdo misliti, kratko in malo vrglo v koš, ampak rešiljih je navidezno celo ugodno in v tem leži humor cele stvari. Stereotipni odgovor visokega ravateljstva je ta, „da se imajo temeljem naredbe visokega c. kr. trgovskega ministerstva z dne 6. maja 1882., št. 10757. upeljati dvojezični poštni pisemski pečati stoprav tedaj, ko bo sedanji pečat že tako obrabljen, da ga botreba obnoviti?“ In potem piše visoko ravateljstvo nadalje: „Ker pa je po glasu sporocila poštnega urada v X. tamoznji pečat še porabljiv, zategadelj za sedaj zahteve dvojezičnega pečata ni moči ustreži, pač pa bo poštno ravateljstvo skrbelo, da se ustreže tej zahtevi, kakor hitro bo treba obnoviti tamoznji pečat, kakor se je to storilo v analognih slučajih pri več poštnih uradih kranjskih.“ Pritožitelj sedaj utolažen čaka, da bo poštni pečat dovolj „obrabljen“, to traja seveda precej časa in ko je stari pečat vendar doslužil, tedaj je obljuba [pozabljen] in uvede se zopet nov izključno nemški pečat. Tako se je zgodilo v zadnjem času v Postojini in tako se dogaja tudi drugod. Seveda se dotični občinski zastop smeti pritožiti tudi zoper nov pečat in dobil bode isti tolažilni odgovor. Ta igra se potem lahko ponovi ad calendas graecas; na papirji se je varovala ravnopravnost, aka se pa prakti-

tično ni izvela, kriva je temu seveda le slučajna in odpustljiva „pozabljenost“. Da je napominani stereotipni odgovor sploh le slab dočink, to dokazuje že to, da je citirana ministerska odredba stara že celih deset let in vendar še niso izumrli mnogo trpinčeni izključno nemški pečati kranjskih pošt. Izredno trpežno mora biti to blago. Najbrže so tudi zato tako dragi, da se visoki erar ne upa hkrati nakupiti par sto dvojezičnih pečatov. Morda pa bi se našlo par slovenskih mecenov, ki bi prevzeli te ogromne stroške?

In sedaj proč s šalo in resno vprašamo, je li dostenjno tako postopanje za višjo oblast, kakor je c. kr. poštno ravateljstvo? Se mari ne bije s tem v obraz celemu narodu slovenskemu in bodeli tudi to prenašala slovenska skromnost? Gospod deželni predsednik kranjski odgovoril je v zadnjem zasedanju deželnega zbora na neko interpelacijo g. poslanca Hribarja, da deželna vlada nima nikakoršne ingerecije na delovanje poštnega in brzjavnega ravateljstva Tržaškega. Vprašati in odločno vprašati bo tedaj treba g. trgovskega ministra, v čigar področje spada poštna uprava, kako on sodi označeno postopanje podrejenega mu urada in je li še vedno teh misli, da bi hkratna naprava dvojezičnih pečatov za slovenske pošte utegnila motiti ravnotežje državnih financ.

To vprašanje tedaj kar najtopleje priporočamo naši državnozborski delegaciji in pri tej priliki naj bi dotični interpellant morda vprašal g. trgovskega ministra tudi še, zakaj se v zadnjem času na Ljubljansko c. kr. pošto pošiljajo uradniki, slovenštine popolnoma nezmožni.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Oficijelna izjava.

Še predno se je začela senčna kazenska obravnava zoper nekatero bukovinske uradnike in tihotapce in ves čas potem čitati je bilo v nemških listih zdaj posredno, zdaj neposredno sumničenje, da je te nečuvence razmere kolikor toliko zakrivil prejšnji finančni minister Dunajewski, ker navzle-

pri dr. Rinki-Kankiju nisem več misil. Pri samem spominu mi je vroče prihajalo . . .

Gospoda moja! Slavni zbor! Kar sem prestal, je strašno, nečuveno. Ne grem nazaj več mej filozofe in doktorje, nikakor ne, rajši plešem na osti Šivanke devetdeset let čardaš.“

Z globokim vzdušljajem, truden dolgega govora, sede Žveploust. Ves pekel je zrl sočutno nanj.

Satanas pa je dejal: „Visoki senat! Uvažuj, da je imel Žveploust najboljšo voljo, kar se razvidi iz njegove povesti, uvažuj, da so filozofi in drugi človeški učenjaki tako hudi, da jim skoro ni priti do živega, uvažuj, trpljenje in muke poslančeve predlagamo, da se oprosti Žveploust vsake kazni, nadalje da se mu podeli za zimski semester dopust, dokler se mu ne zacelijo rane in ne pomirijo zbegani živci, slednji pa, da se mu počasti „zlati svetinja za lovenje človeških duš,“ za zasluge, ki si jih je stekel obtoženec, trpeč za naše vse-ucilišče.“

Jednoglasno so vzprejeli vragi ta predlog. Satanas je zaključil sejo. Nato je nastal vesel vrišč in ropot. „Živel Satan, živel naša univerza, živel Žveploust!“ so rujoveli in tulili. Zadovoljno so se razstali. Grom in Žvepol!

LISTEK.

Dve seji.

Izvirna peklerska humoreska. Spisal Sámo.

(Konec.)

„Mogočen gospod si, imeniten gospod, učen in pri vsem toli ponižen, da ne kmalu kaj takega. Kdo bi tega takoj ne videl? Toda pusti me, slabo mi prihaja. Tvoja sapa ima takó dušljiv duh!“

„Oho! Tako se pa nisva zmenila! Poskusi se še malo z mojo logiko!“ Pri tem je potegnil izpod dolgega plašča velikansk sveder. Oči so se mu iskrile, vasi živci so mu igrali. Zloben smeh se je pojavit okolo ustn, iz katerih so prihajale peno.

Strašno sem se ga zbal! Kaj namera! Rad bi bil poskočil kvišku in odpril okno, rad bi skočil iz vlača ali vsač potegnil za vrv v znamenje svoje sile. Ali, ni se mi dalo geniti; kakor da so mi udje svinčeni! — V tem trenotku popade me pošast, trešči me ob tla, poklekne na me in mi nastavi oni grozni sveder na trebuh.

„Hotel si vedeti, torej vedi! Najprvo naj ti povem nekoliko o metafiziki spolne ljubezni. Čaj! Sladak tema to! Kaj? Privlačno silo ima? Prav za

ljudi, baha, katerim so mnogo bolj nedolžne stvari strogo prepovedane, da bi jih čitali.“

In Rinki-Kanki je vrtal, vrtal luknjo za luknjo. Vmes pa je rečal: „Dragi moj! Moje razprave zanimajo vsakogar. Vidiš, to le tukaj je izvestnost človeškega spoznanja, tako, aba! Zdaj pa ti moram hitro navrati štiri Kantove kategorije; glej, tu imaš „kolikost“, tu „kakovost“, tu „razmerje“ in tu „način“. Vendar, vsejedno še bore malo več. Pristaviti moram vsekakdo jedro vse filozofije, zraven pa ti hočem „ad perpetuam rei memoriam“ natanko pretipati obisti. —“

Meni je pohajala sapa, ječal sem, stokal; vse težave so me obhajale, grozne, neznane muke sem trpel. Vse svoje moči sem zbral, otresel se svojega mučitelja in ga vrgel s svedrom vred iz kupeja...

Kar se — vzbudim! Lokomotiva še žvižga. Sanjal sem torej. Po tem sedaj v povestitih in drugod nič več nenavadnem potu sem spošnal največji človeški strah. Kakšen je še le v resnici! Bil sem ves moker od potu, ki je bil curkomod od mene. Sklonil sem se skoz okno, da bi dihal svež posavski zrak in pri tej prilikli odvalil se mi je velikansk kamen od srca, težka skala, trkljajoča se v mogočnih skokih v bistro Savo.

Od tedaj se nisem več sam vozil. Na poset

vsem pritožbam in ovadbam ni ničesar storil, kar bi moglo konec narediti temu počenjanju. Vsak razsoden človek si je mislil, da izvira to sumničenje iz politične mržnje in to misel potrja oficialna izjava v Dunajskem uradnem listu, glasom katere je bil še Dunajewski malo časa pred odstopom sestavil posebno komisijo, da preišče razmere v Bukovini in dr. Steinbach je le nadaljeval, kar je bil začel njegov prednik.

Obtožba pravosodnega ministra.

Češki listi beležijo vest nekega ruskega časopisa, da bodo mladočeški poslanci znova stavili predlog, da je tožiti pravosodnega ministra, če bi vrlada hotela svojeložno in ne da bi dovolil v to deželnemu zboru češki, razdeliti sodne okraje na Češkem.

Hrvatski deželni zbor,

čigar zadnje zasedanje je trajalo le nekoliko dñij, sklican bode začetkom meseca decembra in prav tedaj sešel se bode v Karlovcih tudi srbski cerkveni kongres, kateremu bo letos sklepati o važnem predlogu, namreč o opustitvi Budimske vladikovine in nje priklopiljenju h karlovški vladikovini. Vladni komisar bo zopet baron Fedor Nikolić, bivši civilni upravitelj Bosne in Hercegovine.

Ministerska kriza na Ogerskem.

Politični krogi Budimpeštaški govoré, da je ali že nastala ali pa še nastane ministerska kriza. Uzrok so cerkvenopolitične homatije, glede katerih rešitve niso ministri jedini. Bogočastni minister hoče vso stvar dognati s tem, da določi natančno poslovovanje s krstnimi matricami, katere hoče izročiti posvetnim oblastvom, da uredi priznano, a ne izvršeno svobodo v verskih rečeh in da vzprejme židovsko vero imenoma mej vere, katere mora država ščititi. Zakon o veri iz mešanih zakonov izhajajočih otrok je sicer v veljavni, a ker se ne spoštuje, bi vsi odločnejši elementi radi konči storili vednim prepirom s tem, da se uvede civilna poroka. Vlada se je v parlamentu že izrekla za to in vse stranke jo podpirajo v tem, a prav sedaj, ko je prilika lotiti se tega vprašanja, pojavilo se je v ministerstvu nasprotstvo, katerega težko, da bo moči premostiti. Naučni in bogočastni minister grof Csaky in pravosodni minister Szilagy sta za odločne korake v tej stvari, dočim bi se ministerski predsednik rad še nekaj časa lovil mej dvema stoloma. Gotovo je, da bo vrlada vsled pritiska opozicije in lastne stranke moralna nekaj ukrepati, sicer je kriza neizogibna.

Vnanje države.

Ruske sodbe

o ekspoziju ministra Kalnokyja so prav zanimive. Razven "Novosti" priznava vse listi, da je grof Kalnoky govoril tako mirno in prav srečno karakteriziral bladno in korektno razmerje med Avstro-Ogersko in Rusijo. — Borzni list sudi, da je Avstrija opustila vsaj deloma agresivno politiko, ker minister niti z besedico ni omenil lani še tako odločno naglašane želje, naj bi velesile priznale Kloburžana. Primerjaje vojni budget avstro-ogerski z nemškim, priznati je, da so troški za avstrijsko vojno dosti manjši, kakor za nemško, iz česar bi se skoro sklepali dalo, da teh dveh držav ne veže več tako trdna vez, kakor prej. Tudi "Journal de Saint-Pétersbourg" sudi v tem zmislu povdajajoč, da nihče ne misli na ofenzivno vojno.

Srbija.

Župan mesta Belega grada opozoril je v posebni avdijenciji regenta Ristića na nevarne posledice, katere bi utegnile nastati vsled napadov policijskega prefekta na avtonomno upravo. Županovo svarilo ni imelo pričakovanega uspeha, kajti pravosodni minister odstavil je še isti dan preiskovalnega sodnika mestnega sodišča Beligradskega, ker je kot nezakonit čin obsodil samovoljnost policijskega prefekta, ki je dal zapreti nekatere razgrajalce. Proti nekaterim radikalnim poslancem začela se je preiskava radi velezida, skratka, Ristić postopa skrajno samovoljno in to bi moglo postati silno nevarno, zlasti, ker je razburjenost prikipe skoro do viška.

Štrajk francoskih rudarjev.

Rudarji v Carmaux u uprizorili so velik štrajk, ki traja že dlje časa in kakor vse kaže, utegne postati nevaren sami vrladi. Čim se snide parlament, imela bo vrlada težko stališče, a če bi res prišlo do boja med štrajkujočimi rudarji, potem je vrlada zgubljena. Očita se ji, da ne ume ukrotiti štrajkujočih delavcev in terorizma vodij socialistične stranke, z druge strani pa se ji šteje v zlo, da ni uplivala na lastništvo rudnikov in tako zaprečila štrajk. Lockroy misli nasvetovati, naj se rudniki podržavijo. Ta predlog je sam po sebi silno nevaren, zato misli vrladaogniti se mu s tem, da sama predloži zakonski načrt, kateri bi jej dal oblast o kritičnih trenotkih uplivati odločilno na lastnike rudnikov.

Dopisi.

Iz Št. Petra na Notranjskem 30. sept. [Izv. dop.] (Občinske volitve.) Včeraj je bil za našo občino dan, katerega smo vse z zanimanjem pričakovali. Vršila se je namreč glavna volitev občinskega odbora. Radovednost bila je velika, ne samo mej občani, tudi v bližnji in daljni okolici so bili radovedni, katera stranka bude zmaga.

"Slov. Narodu" se je letos marsikaj pisalo o naših občinskih razmerah. Kako sodijo o tej stvari volilci, pokazala je včerajšnja volitev, katere se je udeležilo več sto volilcev. Večino v naši občini dobila je napredna stranka, ne da bi bilo posebne agitacije. Želeti je, naj bi novo sestavljeni občinski odbor nastopil v svojem delovanju pravo pot, ter v marsičem drugače ravnal kakor stari. Skrb mu bodi spraviti razmere v tisti red, kateri je v vsaki občini neobhodno potreben. To želimo, to je naše upanje.

Italijansko vino je posebno krčmarjem. Dobro došlo. Mnogi obiskujejo prav pridno pivnice, kjer se toči "lah" po nizki ceni. — Letina ni veliko prida. Ne samo, da ni zemlja dala kmetu zaželenjenega sadu, vnicil je tudi trv veliko poljskih pridelkov. Od vseh strani se čujejo pritožbe, vendar se nihče ne spomni, da imamo še nekako dobro postavo o pokončevanju mrčesov. Naj bi vendar više oblasti povzdignile resni glas! — Zdravstveno stanje je dobro. Nekake vrste vročnica prikazala se je bila v vasi Koče, a slišati ni, da bi se širila. Dejarno stanje je pri nas na rakovi poti; kupčje se ničijo, vse pa zato, ker ni kaj prodati, ne za kaj kupiti — zdaj pa še laško vino — !

Prejeli smo sledeči popravek:

Slavemu uredništvu "Slov. Naroda"
v Ljubljani.

Z ozirom na izvirni dopis: Iz Lozic na Vipavskem 28. sept. t. l. v št. 225 dne 3. oktobra t. l. zahtevam po § 19. tisk. zak., da sprejmete in v prihodnji številki navedenega dnevnika natisnete sledeči popravek:

1. Ni res, da me tukaj nekateri stanovski tovariši sovražijo in črté. — Res pa je, da sem včas svojega tukajšnjega devetletnega bivanja z vsemi svojimi stanovskimi tovariši živel v najlepši kolegialnosti in neskupen bratovški ljubezni.

2. Ni res, da mi je nedavno prepovedal St. Viški župnik, da ne smem niti proste bire pobirati več na Lozicah. — Res pa je, da se imenovani gospod v oziru pobiranja moje zapisane ali proste bire nikdar ni vmešaval, in da zarad tega nikdar nisva govorila ne ene besedice.

3. Ni res, da bi si bil St. Viški župnik zarad mojih dobrodokov kdaj zajemal na Lozicah kako oblast. — Res pa je, da mi je ta moj gospod župnik ves čas prijateljsko in vsestransko željal na roko, za kar sem mu dolžan veliko zahvalo.

J. Lukáneč s. r.,
beneficijat.

Na Lozicah dne 6. oktobra 1892.

Opomba uredništvu: Po zakonu imel bi popravljati naš dopis v točki 2. in 3. po našem mnenju le g. župnik St. Viški, in značilno je, da nam pošilja v obrambo svojega duhovnega tovariša popravek g. beneficijat, kateremu je naš dopisnik le hvalo in slavo pel. Sicer smo pa rade volje ustregli želji — duševnega odeta tega popravka.

Občni zbor "Glasbene Matice".

(Dalej.)

Prvi koncert, katerega je priredila "Glasbena Matica", bil je v glasbenem zavodu filharmoničnega društva dne 12. marca 1892. leta. Navzite mnogostranskemu odporu, ki se je pojabil zaradi naprave tega koncerta v nemški hiši, uspel je ta koncert bodisi v gmotnem, bodisi v intelektuelnem obziru tako velikansko, da je vse stavljenje nadeje daleč prekosil. K temu je seveda veliko pripomogel naš rojak operni pevec Josip Trtnik, ki je poslušalce s svojim divnim glasom kar očaral. A tudi mešani zbor "Glasbene Matice" je pri svojem prvem nastopu jako povoljno in častno rešil svojo ne malo nalogo. Vsi navzočni, kakor tudi javne kritike so bili polne hvale in od več strani izrekla se je želja, da bi se ta koncert ponovil.

Žal, da odbor temu pojavu ni mogel ustreči, ker ga je čakala še težavneja naloga, katero je bilo treba rešiti dostojo.

Že v svojem laškem letnem poročilu sem omenil, da je bil odbor "Glasbene Matice" pripravljen v proslavo tristoletnice smrti našega rojaka in glasbenika Jakoba Gallusa napraviti primeren koncert, toda le tedaj, ako bodo dobili potrebne Gallusove skladbe. Josip Mantuani, naš rojak in redni član c. kr. zavoda za preiskavanje avstrijske zgodovine na Dunajski univerzi, poslal je že pričetkom šolskega leta 1891/92 mnogo Gallusovih skladeb z željo, da bi se vendar jedenkrat odbor resno po-

prijel dela in pripravil potrebno za koncert. Obljubil je tudi Gallusovo sliko in naznail vire oziroma zavode na Nemškem, od katerih bi bilo dobiti cele kajige Gallusovih skladeb iz XVI. stoletja, katere bi se razložile na ogled prigodom koncerta.

Odboru "Glasbene Matice" na razpolago dani glasbotvori neumrlega glasbeniškega velikana 16. stoletja, katere je pridobil Mantuani po dolgotrajnem, z največjo skrbnostjo zvršenem raziskavanji po raznih inozemskih arhivih, so neprecenljive vrednosti in zares pravi biseri glasbene umetljivosti. Mantuani preložil jih je iz menzuralne note pisave v moderne ključe, in tako omogočil, da se porabijo za današnje koncerte. Zatorej bodi uzornemu rodoljubu zaslužena zahvala!

Po odborovem sklepu izročile so se vse pesmi, med njimi 3 cerkveni in 3 posvetni mešani zbori, društvenega zabora pevovodji Hubadu s prošnjo, naj jih pregleda in potem razsodi, je li s sedanjim mešanim zborom sploh možno podvreči se tej orjaški nalogi. Gosp. Hubad pregledat in proučil je izročene muzikalije natančno in potem odboru zatrdiril, da si upa za nameravani Gallusov koncert odločene pesmi naučiti. Na to je odbor sklenil definitivno, da je prirediti zgodovinski koncert v proslavo tristoletnice Gallusove smrti združen z razstavo njegovih del tekmo meseca junija. O tem sklepu obvestil se je Josip Mantuani na Dunaji z dostavkom, da dneva še ni moči natančno določiti, ker pevovodja ne more še zdaj vedeti, kdaj da bode gotov z vežbanjem težkih skladeb, pri katerih je posebno to v poštev jemati, da jim je tekst pisani v latinskem jeziku.

Pevci so z največjo marljivostjo in vetrainostjo obiskovali skušnje in nara, da bode pod izbornim vodstvom mogoče, ta koncert prirediti dostojo, se je že po preteklu 14 dni popolnoma utrdila. Vsled tega se je kot dan koncerta določil 9. junij t. l.; med tem časom je pa odbor s pomočjo kustoza Müllnerja pisal na razne inozemske zavode, katere je naznail Mantuani, prošeč jih, da naj nam izvolijo posoditi za nekaj mesecev Gallusove skladbe in skoraj od vseh zavodov prejel je odbor mnogo takih interesantnih knjig za razstavo. Ker je še Mantuani z Dunaja obljubil svoje sodelovanje pri slavnosti, zavonal se je vspored in koncert se je vršil dne 9. junija t. l. v redutni dvorani. Vspored tega prvega zgodovinskega koncerta našega društva je obsegal 1 čveteroglasen, 2 osmeroglasna dvojna mešana cerkvena zbor in tri petero-, šester in osmeroglasne madrigale ali posvetne pesmi, slavnostni govor in 3 klavirske točke, zajedno so bila tudi razstavljena Gallusova dela in njegova podoba.

S tem koncertom pridobila si je "Glasbena Matica" pri mnogoštevilno navzočnih duhovnikih in drugih poslušalcib zlasti pa pri merodajnih glasbenikih toliko simpatij in potrebnega ugleda, da je lahko na to ponosna. Nastopilo je skupno z gojenci "Glasbene Matice" 150 pevskih sil, pač imponantno število. Ko so se še zgubljali mogočni akordi prvega zbor, zadonel je po dvorani frenetičen plosk, podoben burnemu viharju. Vse je bilo vespreno priučeno in tako fino izpeljano, da so poslušalci kar strmelili. Točka za točko izvajala se je umetniški dovršeno in zadnji zbor "musica nostra", velezašnovana polifonna skladba, pretresla je zbrano občinstvo tako močno, da se je morala ponavljati in od več poslušalcev je bilo čuti izustilo: Škoda, da je koncert že konec. Ni mi naloga natančno popisati vse vspored, ker so to že poklicani kritiki storili, pač pa moram tudi omeniti, da je Mantuani v svojem kako poučljivem in dovršenem govoru z njemu navadno zgovorostjo slike življenje in delovanje umrlega Gallusa in tudi naš učitelj Hofmeister izvajal mojsterski klavirske točke in s tem povedal sem vse, kar bi učnili zanimati slavn zbor.

Gallusov koncert in njega velikanski in sijajni uspeh zlasti v glasbenem oziru, ki do zdaj nima vrstnika, ostal bode v zgodovini "Glasbene Matice" zapisani z neizbrisnimi črkami našim potomcem v dokaz, kako je ona vedela ceniti delovanje domačih glasbenikov, njej sami pa v spodbudo, da bode tudi v prihodnje porabila vsako priliko, kadar gre za to, da se dostojo proslavljajo glasbeniki — rojaki.

Tudi v čitalnici prirejeni koncerti uspeli so povoljno in povsem zadovoljili zbrane društvene člane.

Odzivajoč se od c. kr. vlade prejetemu vabilu odbral je odbor vse od leta 1873 do včetega 1891. leta izdane muzikalije, sestavil grafični izkaz članov in učencev "Glasbene Matice" ter jih z licično spisanimi pravili in učnimi načrti odpotoval komisiji za

mednarodno razstavo glasbarstva in gledalištva v Beču, ki se je otvorila meseca maja t. l.

(Konec prih.)

Iz občinskega sveta Ljubljanskega.

V Ljubljani, 4. oktobra.

(Konec.)

Predsedstvo prevzame sedaj podžupan Vaso Petričič in župan poroča o mestnih otroških vrtih. Gosp. župan pravi, da je otroški vrt v Žerovčevi hiši pri sv. Petru odveč, ker ne sodita v jeleni in isti del mesta dva otroška vrta; otroški vrt mestni pa je jasno izvrstno nastanjen v prostorih katoliško-rokodelskega društva, ker je poleg izvrstnih šolskih prostorov in res krasne dvorane na razpolaganje še lep vrt in dvorišče. Drugi otroški vrt bi godil najbolje v okraj mesta, kjer istega še ni in ker je v Št. Jakobskem predmestju že stara otroška varovalnica, treba bi bilo otroškega vrta na Emonski ali Rimski cesti. Južnozapadni del mesta bil bi tedaj najbolj potreben zavoda otroškega vrta in zato misli župan, naj bi se otroški vrt v Žerovčevi hiši opustil in mestnemu magistratu naročilo, naj pošče v južnozapadnem delu mesta primeren prostor za otroški vrt. Stariši vprašali so se po vrtnarici, je li bilo mesto v Žerovčevu hiši posiljali svojo deco tudi v poslopje katoliško-rokodelskega pomočnikov in velika večina istih odzvala se je, da je s tem zadovoljna. Župan vpraša, kakega menija je občinski zastop v tej zadevi, ali naj se prostor v Žerovčevi hiši odpove ali naj še ostane, dokler se ne pridobi prostor za otroški vrt v južnozapadnem delu mesta, ali pa je združiti oboje otroške vrte, kakor navedeno, kako pripravnih prostorih katoliško-rokodelskega društva pomočnikov.

Obč. svet. vitez Zitterer podpira nasvet župana in je mnena, naj se prostori v Žerovčevi hiši, kateri so itak nedostatni, odpovedo.

Obč. svet. Senekovič smatra to vprašanje kot zelo kočljivo. Mestna občina ima le dva slovenska šolska vrta, ne gre tedaj jednega opustiti. Govornik neče naglašati, kakó lové otroke za nemški šolski vrt, kaj se istim, oziroma njih starišem vse ponuja, a gotova stvar je, da je ta zavod vedno oskrbljen s številom otrok, kolikor istih hoče sprejeti. Nikakor tedaj po mnjenju govornika ne gre opustiti le jeden mestni šolski vrt, nego naj ostane dosedanja dva, mesto druge mestne vrtnarice. Učiteljice pa naj se takoj razpiše; prostori poščajo naj se v zato prikladnem kraju mesta po magistratu.

Obč. svet. Gogola naglaša, zakaj se izogibljejo slovenski otroci, oziroma njih stariši mestnih slovenskih otroških vrtov. Zgolj zato, ker se v nemškem šolskem vrtu dobro skrbi za nje. Dobé tam, kar si tako rekoč želé, in zato sili vse v ta nemški zavod. Govornik bi opozoril svoje somišljenike in tovariše na to, naj bi delovali po svojih močeh, da tudi otroci v slovenskih mestnih šolskih vrtih dobe podpore, kakorče uživajo otroci nemškega šulfrajskega vrta. Nikakor pa ne gre opustiti šolski vrt, nego zgolj nalog je dati mestnemu magistratu, da pošče pripravniji prostor v drugem delu mesta.

Tudi obč. svet. Kunc je mnenja, da se zgolj prostor v Žerovčevi hiši opusti, nikakor pa ne drugi mestni slovenski otroški vrt, komur pritrdi tudi obč. svet. Velkovrh.

Poročalec g. župan Grasselli odgovarja, da mnene magistratovo nikakor ni, opustiti drugi otroški vrt, nego le mesto Žerovčevega prostora dobiti drugi pripravniji prostor, tedaj zgolj istega premestiti, da ne bodeta tako rekoč na istem kraju dva šolska vrta. Mestna občina bode tudi danes izrečeni želji, da naj se otrokom v mestnih šolskih vrtih več ponudi, kakor doslej, in vsaj toliko, kakor v tekmujočem nemškem zavodu, gotovo rada ustregla.

Pri glasovanji odkloni se predlog, da bi se Žerovčevi prostori za šolski vrt odpovedali, a vzprejme se nasvet obč. svet. Gogole, da se ti prostori odpovedo tedaj, ko se drugje najdejo za šolski vrt pripravni.

Obč. svet. Prosenec interpeluje župana, ali mu je znano, da so mestni delavci dne 15. avgusta, na praznik, delali tik cerkev sv. Jezusovega srca asfaltni tlak, kar je motilo službo Božjo v cerkvi in jako užalilo vernike?

Obč. svet. Gogola oglasi se za besedo.

Župan vpraša, ali želi obč. svet. Gogola k tej stvari besede.

Obč. svet. Gogola pritrdi in vpraša gospoda župana, ali mu je kaj znano, da so delavci tesarja Pusta v nedeljo 28. avgusta na starega strelišča dvorišču tesarili ves dan koliko za I. slovenski katoliški shod, ko vendar vera in postava ukazuje posvečevati nedelje?*)

Župan Grasselli odgovori obč. svet. Prosencu, da asfaltni tlak niso delali mestni delavci, nego podjetnik, kateri je, kar se delavev tice, popolnoma neodvisen od mesta. Njemu ni bilo znano, da se je 15. avgusta, na praznik, delalo, a obustaviti bi dela tudi ne mogel, kajti zakon ukaže samo posvečevanje nedelj, ne pa praznikov. Da bi bil vedel, da se dela na praznik, ki je vsem ljubljancam svet, storil bi bil gotovo, kar je v

*) Gospod Prosenec! Nikari torej iskati pezdira v očetu bližnika! Op. poroč.

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * * * *

* * *

smrtnim izidom, v mestu Krakovu pa so vprejeli zopet sedem bošnjikov v bolnico. Ogrska vlada dela na vso moč, da omeji razširjenje kolere; vojaška uprava opustila je letošnji kontrolni shod; v Budimpešti odprtia je mestna uprava celo vrste ljudskih kuhinj, kjer dobivajo siromašni ljudje dobro in gorko hrano po nizki ceni. Posamni slučaji kolere so bili tudi že v Rabi, v Szegedinu, v Sorokšarji in v nekaterih drugih krajih; brez dvoma zanešena je bila kolera tja iz glavnega mesta. Misli se je, da je prišla kolera na Ogrsko po kožah, poslanih iz Hamburga, a zdravniki oporekajo temu, sodeč, da jo je človek zanesel. Varnostne odredbe zlasti glede tujcev se izvršujejo tako strogo.

* (Alfred Tennyson) Včeraj ponoči umrl je v Londonu prvi angleški pesnik sedanje dobe, lord Alfred Tennyson, star 83 let. Tennyson je zlasti velik kot lirik in popisavatelj narave in življenja na morji. L. 1884 imenovala ga je kraljica baronom in peerjem. Njegova dela preložena so v mnogo jezikov in tako prijubljena.

* (Sneg v hribih.) V Miksnicu na Gornjem Štajerskem padel je te dni prvi sneg v podnožji hribov. Snežilo je prav krepko kake četrte ure, potem pa je kmalu zopet posijalo solace.

* (Atentat v Sevili.) Te dni prišel je elegantno oblečen gospod v palačo guvernerja provinciji Andaluziji, siloma prodrl v sobo guvernerjevo in z vzklikom „živila republika!“ ustretil iz revolverja na prestrašenega starega gospoda. Krogla zadela je guvernerja samo v ramo in ga le lahko ranila. Sodi se, da je napadalec blazen.

Narodno-gospodarske stvari.

Razglas gorenskim konjerejcem, ki žele kupiti lepih žrebit težkega (pingavskega) plemena za reho. Vsled velikodušne podpore slavne kranjske hranilnice more podpisani odsek oddati nekaj plemenih žrebit težkega plemena tistim konjerejcem, ki se bočejo pečati z reho težkej konji. Vsled tega se razglašuje: Samostojni konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe bude prodal v sredo 12. oktobra dopoludne ob 10. uri na dvorišči podkovske šole (živinozdravnice) v Ljubljani na Poljanski cesti nekaj odstavljenih lepih žrebit težkega plemena pod nastopnimi pogoji:

1.) Žrebice se bodo oddale po dražbi ter izklicale s polovico tiste cene, katero je plačal odsek.

2.) Kupec se zaveže s pismom: a) da bo žrebito vzredil pravilno, b) da jo bude tri leta staro pripustil k cesarskemu žrebitu, c) da jo bude najmanj do konca četrtega leta obdržal za pleme, d) da jo, če jo potem proda, odda le kranjskemu kupcu za reho, e) da povrne, če se ne bo držal teh pogojev, odseku tisti denar, kolikor manj je dal on nego odsek pri nakupu žrebice.

Kupljene žrebice so lahko deležne vsakoletnih državnih premij, in odsek prav zelo želi, da se te živali tudi pripeljejo k premovanju.

Samostojni konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani, 26. septembra 1892.

Fran Povše s. r., predsednik.

Tuji:

6. oktobra.

Pri Italiji: Feri, Bruckner, Konraetz, Zeisler, Kummerer, Müller z Dunaja. — Albian, Korneg iz Gradca. — Klement, Just, Riessner iz Brna. — Blucker iz Gorice. — Skutnik iz Trbovelja. — Grebenz s Krškega. — Tončič iz Pulja.

Pri Slovencu: Drab, Lodwinski, Heuberger, Neufeld z Dunaja. — Magari iz Trsta. — Goli iz Idrije. — Pešut iz Sarajeva. — Carman iz Rudolfovega.

Pri hrvatskem dvoru: Nagy iz Gradca. — Bamberger iz Trsta. — Lakner, Blžek iz Starega trga.

Umrli so v Ljubljani:

4. oktobra: Janez Čeru, postrešekov sim, 11 mesecov, Opekarška cesta št. 29, dysenterie.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- rnina v mm.
6. okt.	7. zjutraj	7326 mm.	12°0°C	sl. zah.	meglja	15-30mm.
	2. popol.	7311 mm.	16°0°C	sl. vzh.	dež.	
	9. zvečer	7293 mm.	16°4°C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 14°8°, za 1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 7. oktobra t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	96-45	—	96-35
Srebrna renta	96-15	—	96-20
zlatna renta	115-15	—	114-75
5% marčna renta	100-20	—	100-20
Akcije narodne banke	983—	—	987—
Kreditne akcije	310-25	—	309-75
London	119-75	—	119-75
Srebro	—	—	—
Napol.	9-52	—	9-52
C. kr. cekini	5-69	—	5-69
Nemške marke	58-80	—	58-80
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	140 gld. — kr.	
Državne srečke iz l. 1864	100	185	50
Ogerska zlatna renta 4%	—	112	30
Ogerska papirna renta 5%	—	100	45
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122	75
Zemlj. obč. avstr. 4%, zlati zast. listi	—	117	50
Kreditne srečke	100 gld.	190	25
Rudolfove srečke	10	21	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	151	50
Tramway-dršt. velj. 170 gld. a.v.	238	—	—

Dve stari stavni urij repetirki

jedna stara 150 let in francosko delo, druga stara 122 let in nemško delo, sta na prodaj na Starem trgu hiš. št. 34 v Ljubljani. (1102-2)

Mnogo denarja

prisluži si lahko vsakdor z malo glavnico (od gld. 400—navzgor) na Dunajski borzi. Vestno navodilo daje verodostojno strokovnjak (kristjan). Znaten uspeh dokazljiv.

Vprašanja, na katera se daje frankovan odgovor, odpravlja pod šifro „A. 8647“ Rudolf Mošse na Dunaju. (1082-4)

Ravnokar je izšlo in se dobiva:

Premru:

Dialoghi italiani, tedeschi e sloveni.

Laški, nemški in slovenski pogovori. (1022-1)

Cena 1 gld., po pošti 1 gld. 5 kr.

J. Giontini, knjigarna v Ljubljani.

Svarilo.

Kot sodniško postavljeni kurator g. Frančeta Milavec-a svarim vsakaterega, osobito pa p. n. klijente odvetniške moje pisarne, naj nikdo imenovanemu mojem kurandu — ki je kot odvetniški pisar z moje strani z vsem zadostno preskrbljen — ničesar ne posojuje ter od njega ničesar ne kupuje ali v zastavo vzprejema.

V Ljubljani, dné 4. oktobra 1892.

Dr. Ivan Tavčar
odvetnik. (1105-3)

Pošten in spretan

odvetniški pisar

slovenčine in nemščine popolnoma zmožen, z lepo, hitro pisavo, vzprejme se takoj. — Kje? pove upravnštvo „Slov. Naroda“. (1105-3)

250 debelih

smrek

mej njimi tudi nekoliko hoj

je na prodaj v gozdu Kostanjevici pri Bevkah, prav blizu državne ceste.

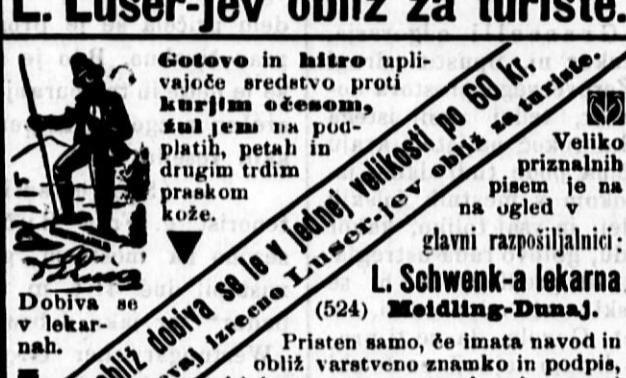
Natančneje do 16. oktobra 1892: Poljanska cesta št. 7, I. nadstropje. (1119-1)

KARL TILL

Ljubljana, Špitalske ulice št. 10.

Risalnice, risalni ogel, risalni čavljčki, risalne šine, risala, predloge za ronde pisavo, peresa za ronde pisavo, škriljnati klinci, škriljne ploščice, pisalne mape, pisalni papir, pisanke, šolske torbe, sepija tinta, jeklena peresa, predloge za pokončno pisavo, peresa za pokončno pisavo, sindetikon, bela kreda za tablo, nožičevke, mape za pisanke, tinte črne in barvaste, tintni gumii, tintni črtniki, črnilec, tintniki, kvadratna črtala, risalniki, risarski bloki, risarski papir, predloge za risanje, orodje za risanje. (1024) IV. (4)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Veliko priznalnih pisem je na ogled v glavnih razpoložiljalnicih:

L. Schwenk-a lekarna (524) Mödling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L. Gredeč, v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Modnik; v Celovci A. Egger, W. Thurwald, J. Birnbaucher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Goriči G. B. Poutoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Krajanji K. Šavnik; v Radgoni C. E. Andrič; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji J. Kupferschmid.

10

goldinarjev

stane pri meni en modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljše tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakenrega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim civilhom preoblečeni ter 10-15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranjosti luči. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modroc na peresih, je pač neumestno kupovati malovredne nadomestke, kateri pravemu namenu, imeti dobro postelje, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. Lastnik hotelov, vil, kopelij in zavodov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo na vse velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapecirane in s civilhom preoblečene po 15 gld. (714-31)

Najboljše sredstvo za prebavljenje

vseh mesnih jedil, sirov, kakor tudi za prirejanje gorjuščene omake je

Prima Švicarska namizna gorčica

tvrdke (1072-5)

HOFER & Co, Lustenau.

Dobiva se v vseh boljših specerijskih in delikatesnih trgovinah.

Kdo hoče prirejati dobro kavo, naj kupuje

Ölz'evo kavo.

Olz-eva kava

je najboljši in najčistejši primesek navadni kavi.

Olz-eva kava

ne sodržuje niti hrušek, niti repe, niti sirupa.

Dobiva se v vseh specerijskih prodajalnicah.